

Szerkesztőség
 és
 kiadóhivatal:
KASSA
 Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
 telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS

Helyben:
 Egy évre . . . 14— korona
 Fél évre . . . 7— ;
 Negyedévre . . . 8:50 ;

Vidéken:
 Egy évre 20 korona
 Félévre 10
 Negyedévre . . . 5
 Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Béjárat a Fazekas-utca felől.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
 Megjelenik délután 5 órakor.

Adóreform a parlament előtt.

Wekerle Sándor törvényjavaslatai.

(A Napló fővárosi tudósítójának telefonjelentése.)

Budapest, okt. 22.

Korszakalkotó és szociális szempontból mélyreható reform alapköveit rakta le ma a képviselőházban Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter: az egyenes adók reformjáról, a földadókatásztér kiigazításáról és a földadó százalékaának megállapításáról szóló törvényjavaslatai betérjesztésével.

Az egyenes adók reformjáról szóló javaslat állami életünkben az első olyan javaslat, mely adófelemelést semmiféle burkolt alakban sem rejt magában s amelynek az a legfőbb célja, hogy az adóztatás terén melőztessenek egyrészt a megokolatlan előnyök, másrészt pedig a tulerhelteségek: és ezáltal adórendszerünk igazságosabb és egészségesebb alapokra fektetessék.

Az 1848. törvények szellemében azon főelv jellemzi a javaslatot, hogy ezzel az arányos adóztatás megvalósíttassék. Oly módon törekszik erre a javaslat, hogy az egyenes adók mai bevételi főösszege, a maga lehető változatlanságában, az adózók között igazságosabban és arányosabban szétosztassék, hogy levéttessék a teher azok válláról, akiknél ma az aránytalanul súlyos s akikre az ma igazságtalanul nehezedik és átvitessék oda, ahova azt nemcsak az igazság követelményeként átvinni kell, hanem, ahol azt az illető, könnyebben el is bírja. Ebből önként következik a törvényjavaslatnak egyik főirányelve, hogy a legszegényebb néposztályok, amelyek legnehezebben viselik az adót, ez alól lehetőleg mentesíttessenek.

E végből első sorban az első és a II. oszt. kereseti adót, valamint a kereseti adók minden osztályánál a családtagok külön adóját teljesen megszünteti; másodsorban leszállítja az eddigi magas adókulcsokat, hogy az adóalapok kinyomozásánál és felsorolásánál a valóságban messze alul maradó nagyobb jövedelem is megfelelőbb mértékben kerüljön adó alá; harmadsorban pedig az általános jövedelmi pótdadó helyébe fokozatos jövedelemadót létesít, hogy így a tárgyi adózás nyugvó eddigi rendszerünk a személyes adózás modern rendszerével egészíttessék ki.

Ehez képest egyenes adóinkkal első sorban tárgyi alapon érinteni kívánja azt a jövedelmet, melyet az egyes adóforrások közvetlenül nyújtanak; másodsorban pedig adó alá veszi az egy-egy személyt bármely forrásból megillető jövedelemnek összességét, hogy ily módon a nem fundált jövedelemmel szemben a fundált jövedelem erősebb megadóztatása is érvényesüljön.

A megadóztatásnak ezt a módját kellett javaslatba hoznia először pénzügyi okokból, mert jelentékenyebb bevételekre csak ily adózási mód alkalmazásával számíthatunk, másodsorban adópolitikai okokból is, mert az egy-egy adózó személye köré csoportosított jövedelmek összességének ugyanazon egy jövedelmi adóval való érintése lehetetlenné tenné a teherviselési képességnek valódi méltatását, amennyiben tisztán az illető egyén jövedelmének nagyságára fektetnők a teherviselési képességet s nem vennők figyelembe a teherviselési képességnek azt a másik, kivált viszonyaink között talán fontosabb oldalát, mely a jövedelmek állandóságában és biztosságában rejlik.

Miután egy modern adóreform keresztülvitele — legalább átmenetileg kétségtelenül az egyenes adókból eredő állami bevételek csökkenésével járand, bármennyire kívánna is a javaslat bizonyos bevételi forrásokat a helyhatóságok szükségleteinek fedezésére átengedni, mégis jelenleg, s talán hosszú időre kénytelenek leszünk az egyenes adók által éríthető jövedelmi forrásokat az állami bevételek részére fentartani. A különböző jövedelmi források egymás közötti megterhelésének arányosabb kiegyenlítése tekintetében sem tehet a javaslatnál jelentékenyebb lépést azért, mert ezáltal a legkiadóbb jövedelmi forrásainkat csökkentenénk, másfelől, mert annak az adópolitikai iránynak honorálását mellőznők, hogy a bármely formában meglévő tőke aránylag súlyosabb terheléssel érintessék, mint a tisztán személyes kereseti forráson alapuló jövedelem.

Egyenes adózásunk tagozatait akként véli beosztandónak, hogy a föld- és házadóval külön adóztassuk meg az ingatlanokból eredő jövedelmet, a tőkekamat és járadékadóval az ingóvagyonból és vagyongombokból eredő jövedelmet, az általános kereseti adóval a haszonhajtó személyes tevékenységből eredő jövedelmet s végül a jövedelemadóval az egyes adózóknak bármely forrásból eredő együttes jövedelmét.

A földadónál lényegében fentartani kívánja a földadónak mai rendszerét, de a földadó rendszerünknek kiáltóbb hiányait és aránytalanságokat kiküszöbölendőknak tartja. Ezen túl menve azonban a földbirtokból merített tényleges jövedelem keresése indokolt. Általában az a szempont irányítja a javaslatot, hogy a súlypontot az adózó

együttes személyes jövedelmének összességére fektessük.

A földadókatásztér revízióját két irányban tartja csak fogatosíthatónak. Először, hogy a művelési ágakban, beállott időközi változások a mai állapotnak megfelelőleg kiigazítsanak, másodsorban, hogy a földek osztályozásánál mutatkozó nagyobb aránytalanságok kiegyenlítettessenek. Minden adónál csakis egységes adótélt kívánna szedetni, amely azután az ország egész területére — tehát a volt határörvidéki részekre is — kiterjesztetnék. A volt határörvidéki részeken ugyanis a földtehermentesítési járuléknem fizetése következtében előállott kedvezményt most megszüntetni javasolja.

A házadónál először is azt az aránytalanságot tartja kiküszöbölendőnek, mely ma a házberadó és másfelől a házostályadóval megadóztatott házak teherviselése között mutatkozik. Evégből a városoknak azt a városiasabb jellegű belterületét, amely ma általános házberadó alá nem tartozik, általános házberadó alá kívánja vonni. Viszont azonban lényeges könnyítéseket engedélyez.

A házostályadónál nem maga a házostályadó, hanem az azzal összefüggő II. osztályu kereseti adó képezte a kisebb kereseti ágaknál a tulajdonképeni aránytalan és nehezen elviselhető terhet, miután ezt az adót megszüntetni javasolja, magának a házostályadónak teteleit leszállítandóknak nem tartja.

A házberadónál azt az egyszerűsítést hozza javaslatba, hogy az értéktörlesztési és fentartási költségek fejében előzetesen levonható százalék mellőzésével a házadó százaléka egyenesen a nyers jövedelemre alkalmaztassék.

A házadó reformjánál javasolt többi intézkedések a kötelezettségek pontosabb meghatározására és kezelés lehető egyszerűsítésére vonatkoznak.

Ezek a szempontok uralják a javaslatot, a tőkekamat és járadékadóról szóló törvény reformjában is, amelynek az a teherkönnyítést nyújtja, hogy a tőkekamat és járadékadó kulcsát az eddigi tíz százalék helyett általában öt százalékra mérséklji.

A kereseti adónál egyrészt kezelési könnyebbség végett külön törvényjavaslatokba foglalta a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, másrészt a kereseti adó fizetésére kötelezett többi adózókat. Az eddigi bányaadót pedig megszüntetve, annak alanyait az említett két adónem között osztotta meg.

Az általános kereseti adó egységes elvek szerint veszi adó alá azokat az ipari, kereskedelmi és egyéb nem szolgálati viszonyon alapuló haszonhajtó foglalkozásokból eredő jövedelmeket, amelyek eddig a kereseti adó I. és III. osztálya között osztottak meg.

Adórendszerünk sarkpontja zentul tehát a jövedelemadó lenne, amely a létminimum adómentességének és a progresszív adózásnak is teret nyit.

Különösen hangsúlyozni kívánja azonban a javaslat, hogy bármennyire szükséges volna is, hogy mindenki áldozatképességéhez mérten viseljen kisebb vagy nagyobb

adóterhet, mégis úgy a létminimum címén kívánt adómentességet, mint a nagyobb bevételre nagyobb adókulcs alkalmazását egész következetességgel minden egyes adónemnél keresztülvinni nem lehet.

Hivatalos gyermekmentés.

Összeírják a gaminokat.

Értekezlet a városházán.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, mint azt a *Napló* közölte, a züllésnek induló gyermekekre, kiknek sem gondozójuk, sem a szülői ház nem garantálja azt, hogy tisztességes polgárokká nőnek, felhívta a hatóságok figyelmét.

Kassa város árvaszéke vette kezébe, a hivatalos gyermekmentés humánus ügyét Kassán és tegnap délután 5 órára Szentlélek Gyula dr. alpolgármester, mint az árvaszék elnöke értekezletet tartott e tárgyban a városházán.

Jelen voltak: Szalay Lászlóné, mint a Gyermekevédő Liga elnöknője, Hegedüs Lajosné a nőgyógyász elnöknője, továbbá a többi jótékony egyletek képviselői; Sudy K. János elemi iskolai igazgató, több tanférfi, Zágróczky Gyula tanfelügyelő és az árvaszék tagjai.

Szentlélek Gyula dr. ismertette a belügyminiszter rendeletét, melylyel azonban üdvös eredményeket csak az esetben érhet el, ha a társadalom teljes jóakarattal támogatja a hatóságot a gyermekmentés humánus feladatában. Elénk vita és a kérdéshez való sok oldalú hozzászólás után elhatározta az értekezlet, hogy keresse meg az árvaszék hivatalosan a rendőrhatalóságot, állítaná össze azon gyermekeknek névsorát, kik utcai suhancok módjára élnek s nélkülözik a szülői gondos kéz vezetését, gyámolítását. Ilyen módon ha csak 10-15 gyermeket sikerül egy esztendőben megmenteni a zülléstől, a társadalomnak nagy hasznot tesznek.

UJDONSAGOK

— **Törvényhatósági közgyűlések.** Október hó 29-én nagy fejedelmünk Rákóczi Ferenc temetésének napján úgy a városi, mint a vármegyei törvényhatóság közgyűlést tart. A törvényhatóságok délelőtt a domban tartandó gyász istentiszteleten részt vesznek. Kassa város törvényhatósága Éder Ödön polgármester, Abauj-Torna vármegye törvényhatósága Puky Endre dr. alispán vezetése alatt. A vármegye közgyűlése délelőtt lesz s azon Puky Endre alispán emlékbeszédet mond Rákóczi felett. A városi közgyűlést a szokott időben délután kezdődik s valószínűleg Szalay László főispán mond Rákóczi emlékezetének szentelt beszédet az elnöki székéből.

— **Hangverseny.** A Kassai Szent-Imre-Kör november hó 5-én a Schalkház-szálló nagytermében gróf Zichy Jakabné védnöksége alatt hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez, a következő műsorral: 1. Nyitány: Thomas „Mignon” operájából, előadja a cs. és kir. 34. gyalogezred zenekara Neidhardt Alajos vezetése mellett. 2. Lányi Ernő: Kertem alatt fülemüle fészkel (Serenad). Régi magyar kesergő, előadja: a „Kassai Zenekedvelők Dalegylete.” 3. Ihsz Aladár, a budapesti Nemzeti Színház művé-

szének fellépte. 4. a) Bach-Stradal: Largó és Finale (orgona koncertből); b) Liszt Ferenc: Vigasztalás; c) Schumann: Von fremden Ländern, Wichtige Begebenheit. Zongorán játsza: Báró Vay Arnoldné, szül. Mikes Sarolta grófnő. 5. Lányi: Dal a dalról, énekl: a „Kassai Zenekedvelők Dalegylete.” 6. A „Zborói vár alatt.” Tréfás jelenet. Személyek: Pemete Szidonia, postamesternő: Thomka Olga k. a., Sándorffy Klára, pesti leány: Péchy Mártha k. a., Hegyi Erzsike rokona: Thomka Jolán k. a., Spitz Manó korcsmáros: Meczner Tibor, Fricska cigány ifj. Hedry Lőrinc. 7. Egyveleg: Mozart: „Titusz” operájából, játsza a Szent-Imre-Kör zenekara.

— **Öngyilkossá lett szülei sirjánál.** Trencsénből jelentik: Huszár Béla volt biztosítási tisztviselő Budapestről Trencsénbe érkezett és egyenest szülei sirjához ment, ahol főbe lötte magát és meghalt. Hátramaradt levelében zilált anyagi viszonyait és célt tévesztett életét jelölte meg öngyilkossága okául.

— **Éljen az ebzárlat!** Tegnap este Marton István gyümölcsáros kutyája az Erzsébet-téren Kaufmann Manó bádógost megharapta. A rendőri sajtóiroda e hír kapcsán lakonikus rövidséggel megjegyzi: a kutyaharapások igen gyakoriak. Mindezt pedig feljegyezzük annak dicsőségére, hogy ebzárlat van Kassán.

— **Letartóztatott gyilkos.** Tegnap délelőtt Nagykárolyból, a nagydobosi csendőrs-vezetőjétől távirat érkezett a kassai rendőrséghez, mely szerint Béres-Báró Gyula, 41 éves férfi, aki embert ölt, Amerikába szökik. A távirat alapján a kassai rendőrség a vonatokat megfigyelte és sikerült is a gyilkost a vasúti állomáson elfogni. Béres-Báró Gyula, mivel utlevél nélkül akart Amerikába szökni, előbb a kassai határrendőrség elé kerül s azután a kassai rendőrség vissza kíséri Nagykárolyba, hogy a gyilkosságért elvegye méltó büntetését.

— **A világ Krözusai.** Egy amerikai statisztikus kimutatást készített száz olyan emberről, akiknek birtokában a legnagyobb vagyon van. A kimutatás élén Rockefeller áll, az amerikai petroleum- király, a második Beit és Robinson délafrikai bányatulajdonosok. Az Egyesült-Államokban és Dél-Amerikában 51, Angliában 12, Ausztriában 6 és Németországban szintén 6 olyan ember van, akinek vagyona legalább 80 millió márkára tehető. A száz Krözus vagyona összesen harminc milliárd. Az új világ leggazdagabb emberei közül 14 mint bankár, 7 vasut- és petroleumból, 3 vas- és acélból, 3 cukorból, 2 újságvállalat révén, 1 rézzel, 1 sörrel, 1 dohánynyal és 1 nagyvágósággal szerezte vagyonát. Az ó-világ leggazdagabb emberei legtöbbször öröklött birtokok urai, többnyire hercegi uradalmak tulajdonosai. A kimutatásban három nő is szerepel, Krupp Berta és két amerikai asszony, Green Hetty és Weightmann Valker Anna.

— **Kudarccal végződött hentesstrájk.** Ime, előre megmondottuk, hogy a hentes és a mészáros segédek strájkja kudarcra fog végződni. Bekövetkezett. Tegnap anélkül, hogy valami eredményt is elértek volna, a strájkoló beadták derekukat s munkába léptek. A kudarc előre látható volt. A keresztény szocialisták nem rendelkeznek még azzal a szervezettel és anyagi tőkével, hogy egy bérharc esélyeit, anyagi kárát elviselni képesek volnának. Megtörték a keresztény szocialisták ezen oknál fogva

az Eisler-székyári sztrájkjánál, meg kellett törniök most is. A kassai vezetőség szűk látókörére és lelkiismeretlenségére vall azonban, hogy ismerve gyengeségét, a siker minden reménye nélkül tagjait sztrájkba kergeti. A munkás önértet megalázását valóban több gonddal oltalmazhatná. Még egy-két ilyen baklövés, amugy is csekély számú keresztény szocialistákat, a vezetőség a szociáldemokraták karjaiba kergeti, akik bezzeg csak széleskörű előkészület és a siker valószínűsége mellett veszik fel a bérharcot.

— **Baleset.** Macsej János kassai pékmester e hó 21-én délután a Bethlen-körút 30. számú ház előtt a Fried és Adorján cég által kiadott és hiányosan befedett árokba esett és lábán erős sérülést szenvedett. A rendőrség a hatósági eljárást megindította.

— **Elcserélt sapka.** Sárosi Árpád rendőrfogalmazó sapkáját vasárnap este valaki egy tiszt sapkával elcserélte. A tisztisapka Sárosi hivatalos helyiségében, az elcserélt sapka visszaszolgáltatása ellenében átvehető.

— **A pálinka.** Csengeri Anna a pálinka szerencsétlen áloozatai közé tartozik. Tegnap is holtrészegen találták a Csermely utcán. Birtokában volt egy demiosz csekély likőr tartalommal, melyre azt mondja, hogy a Széchenyi ligetben találta.

— **A butorgyár tolvaja.** A Sztudinka Gyula és fia butorgyári cég tulajdonosai az egyik alkalmazott Kafarovszky Vencel asztalossegédet rajtáérték, amint a gyárból gőzölt butortát haza akart hordani. Feljelentették a rendőrségen, s a Kafarovszky lakásán megtartott házkutatás meglepő eredménnyel végződött. Az asztalos segéd lakásán egy toillette és egy sakkasztalkát, egy tükör és két képeretert találtak. A rendőrség a lopott holmit lefoglalta s Kafarovszky Vencelt előzetes letartóztatásba helyezvén, a kassai kir. ügyészségnek átadta.

— **Véres tea-zsur.** Skalát József cipész műhelyében tegnap este tea-zsurt rendezett. Sok rummal és kevés teával, mint azt nyomban kitalálhatta az olvasó. A zsuron jelen volt Gurzsis János és Goreczky Sándor is. Teázás közben berontott Guzsik Jánosné s férjét hazahívta. Guzsik azonban jól találta magát s nem mozdult, mire az asszony nekiesett s verni kezdte. Goreczky ezt nem tudta nézni, felébredt benne a férfi önértet s a megszorult férj segítségére sietett. Amde Gurzsis, ha összeveszett is asszonyával, felesége védelmére kelt s egy két oldalon éles suszterkest felragadva meg akarta Goreczkit szurni. Ez azonban kicsavarta kést s most már ő szurta hátba a menekülő Gurzsisot, kinek sebe oly veszedelmes, hogy a mentők a kórházba szállították. Így végződött a tea-zsur, Skalát műhelyében.

— **Megszökött sikkasztó jegyző.** Beregszászról jelentik: Schrantz Lajos nagymuzslyai körjegyző 6000 korona hivatalos pénz elsikkasztása után állítólag Amerikába szökött. Schrantz legényember volt s igen költséges életmódot folytatott.

— **Sikkasztó lelkész.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A rendőrségen ma jelentkezett egy Karlovszky Lajos nevű segédlelkész és elmondotta, hogy Balla István plébánostól, akinél Liptószentpéteren legutóbb tartózkodott, egy 2500 koronára kiállított takarékpénztári könyvecskét ellopott. A pénzt felvette és elutazott Pozsonyba, Bécsbe, ahol nagy dárídókat rendezett, sorra látogatta az éjjeli mulatóhelyeket és valahogyan nyakára hágott az egész pénznek.

Napokkal ezelőtt Budapestre jött 800 koronával, de ezt a pénzt is csakhamar elverte. Miután nem maradt semmi pénze

sem és mert már másfél napja nem evett, arra kérte a rendőrséget, hogy tartóztassák le. A rendőrségnél szívesen eleget tettek a sikkasztó segédlelkész kérésének és kihallgatása után nyomban letartóztatták.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Az 1908. évi budget.

Adóreformok törvényjavaslata.

Budapest, okt. 22.

A képviselőház ma d. e. 10 órakor ülést tartott. Elnök: Justh Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: a kormány összes tagjai.

Justh Gyula elnök az ülést megnyitván dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter be-terjesztette az 1908. évi költségvetést, melynek főbb számadatai, hogy az összkiadás 1908-ra 1238 millió koronában van előirányozva. Ez összeg 103 millió koronával nagyobb, mint az elmúlt év költségvetése.

A költségelőiránnyal egyidejűleg dr. Wekerle Sándor előterjesztette exposéját, amely nagy hatást keltett. Különösen megtapsolták a kormány szociálpolitikai programját.

Ezután Wekerle Sándor, mint pénzügyminiszter a Ház asztalára tette az adóreformról szóló hét törvényjavaslatot. (Lapunk mai számának vezető helyén közöljük a javaslat részletes ismertetését. Szerk.) Az ülés befejezése előtt a bizottságok elnökei és tagjai tették a hivatalos esküt.

A király állapota.

Rossz éjszaka.

Bécs, okt. 22.

A felség az elmúlt éjjelt igen rosszul töltötte. Csak keveset aludt s a láz is emelkedett. Ennek következménye, hogy a király ma a szokottnál bágyadtanban kelt fel. A hurut még egyre tart.

Kilépés a függetlenségi pártból.

Budapest, okt. 22.

Szász József, a komáromi kerület orsz. képviselője ma bejelentette a függetlenségi pártból való kilépését.

Leégett község.

Máramarosziget, okt. 22.

Egy Máramaroszigettel szomszédos község tegnap este kigyulladt és néhány óra múlva az egész község a lángok martaléka lett. Ma délelőtt kigyulladtak a község melletti erdő fái s közel másfél óra alatt az erdő lángokban állt.

A Bartha-émlék felavatása.

Budapest, okt. 22.

Ma délután 3 órakor avatták fel a Kerepesi temetőben Bartha Miklós síremlékét, amelynél a függetlenségi párt nevében Kossuth Ferenc beszélt. A koszorút Wesselényi Ferenc báró helyezte a síremlékre.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Kedd: „A kertészleány“ (operett.)

Szerda: „Az eszményi férj“ (színmű premier.)

Csütörtök: „Az eszményi férj“ (színmű.)

Péntek: „Görög rabszolga“ (operett.)

Szombat: „Nagyás hóbertja“ (vigj.)

Vasárnap: d. u. „Szép Ilonka“ (operett) este: „Göre Gábor Budapestön“ (énekes vigj.)

Szókimondó asszonyság.

Ha Komjáthyék egy percig is kételkedtek volna a kassai közönség irántuk való rokonszenvében, a tegnapi előadás meggyőzi őket, hogy a színház elite publikuma teljes méltánnyal van művészi érdekeik irányában. Sardou remekműve a *Szókimondó asszonyság* régi darab, alig van felnőtt színházlátogató, aki már ne élvezte volna. Mégis telt házat vonzott az ismert színmű tegnapi előadása, ami püsztán a Komjáthy-pár érdemlistájára irandó. Művészetük friss hatását kereste tegnap a közönség s a lelkekben fakadó gyönyörűség a bizonyosság reá, hogy meg is találta amit várt, a zsfolt nézőtér publikuma.

A cimszerepet Komjáthy Závodszy Teréz játszotta. Egy finom, mindent megértő művészlélek megkapó rajzával állította elének a *Szókimondó asszonyság*ot. Ugy, ahogyan a szerző elképzelte, úgy, ahogyan a magyar színpadon még csak egy asszony — Blaha Lujza játsza. Napoleon érdekes alakjába Komjáthy János művészi ereje lehel életet, erélyt, vasakaratot és e látszólag kemény pancélu szív mögöl is kicsillanó érzést. Szép volt, pompásan egymás mellé illő, a Komjáthy-pár ebben a briliáns két szerepben. Nem tulság, ha azt mondjuk bátran elindulhatnának ezzel az alakításukkal — művészi körutra, mint ahogy elindulnak a külföldi színezetek, egy-két kiváló szerepükkel. Az előadás többi szereplőiről Fáti Flóra, Bartha, Rácz, Nagy Sándor és Faragóról is, csak az elismerés hangján szólhatunk. A rendezés pompás, hangulatos, stilszerű volt.

Az eszményi férj. Wilde Oszkár nagyírú színműve az Eszményi férj szerdai premierje iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik a közönség sorában. A kitűnő darab mindenképp megérdemli a finom művészi élvezet kultuszát kereső közönség várakozását s azt hisszük, hogy a közönség sem a darabban, sem az előadásban csalódnai nem fog.

Beküldetett.

Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tekintetes Szerkesztőség!

A Felsőmagyarország egyik múlt heti számában hosszú cikk látott napvilágot a hollóházai gyártelep leégéséről, szólva nagy feltűnést keltő hangon, de az információ teljes hiányával.

A rövid tény az, hogy a gyártelep főépületének —, továbbá az égetőháznak te-

tőzete leégett, így 3 munkás szobát veszített a gyár, honnan körülbelül 16 ember szorult ki. Az égető kemenczék azonban erős építésük következtében bár tető nélkül állanak teljesen hasznavehetők és azokban az égetés rendszeren tovább folyik.

A kiszorult munkásokat részint más munkahelyekben, részint a bérlők telkibányai telepén az igazgatóság azonnal tovább foglalkoztatta, ami annál természetesebb, mert mindkét telep újabb időben munkáshiánnyal küzdött.

Talán 6 hétre fog a gyárüzem egy harmadrész arányban kevesebbet produkálni.

A gyári tetőzet felépítésén és a munkásszobák rendbehozásán sürgősen dolgoznak.

A Felsőmagyarország ama hírével szemben, hogy úgy a birtokos gróf Károlyi László Öméltósága, mint a bérlő Istváni Ferenc és tsa cég vonakodnak a gyárat újból felépíteni, megjegyzem, hogy a gróf ur a legnagyobb áldozatkészséggel sietett a bérlők segítségére, és így a nagylelkű ur jóindulata, valamint az Első Magyar Általános Biztosító társaság előzékeny és gyors intézkedése a gyárat a legrövidebb idő alatt ismét teljes üzembe hozzák.

Nincs és nem is lesz tehát — sem éhínség —, sem koldusbot — sem amerikai kivándorlás amitől a Felsőmagyarország Hollóházát oly nagyon félti.

Tisztelettel kérem e soroknak, ha lehet helyt adni, mely — az igazságnak teljesen megfelelő nyilatkozatom — a sok kellemetlen faggatástól menti meg főtelepünket.

Telkibánya, okt 21.

Mély tisztelettel:

Wittich Gusztáv
gyárigazgató.

Hirdetések.

= Kassa látványossága a Rákóczi körut 11. szám alatt levő Balsay Jenő tulajdonát képező ház udvarán felállított szökőkút. Mintegy 4 méter átmérőjű vízmedence közepén egy másfél méter magas angyal bájos szobra emelkedik a magasba. Az angyal kezében halat tart s a hal szájából szökik magasra a víz sugar. Akik látták a szökőkutat, egyhangulag az a véleményük, hogy bármely előkelő köztér díszét szolgálhatna. A rendkívül nagy ügyességgel és kiváló szakértelemmel csinált szökőkút Steiner Adolf és Társa kassai csatornázási és vízvezetési berendező műszaki cég munkáját dicséri. Ezzel a munkával a cég bizonyosságát adta, hogy nemcsak sablonos vízvezetési berendezéshez ért, hanem komplikált vízművek létesítését is jól megoldja.

= Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Az „Adria Biztosító Társulat“ helybeni főgynökségénél (Fő-utca 7. sz. Beller-ház) alkalmazást nyerhet egy a magyar és német nyelvben jártas fiatal

TISZTVISELŐ.

Előnyben részesülnek azok, kik e szakmában már eddig is alkalmazva o o voltak. o o

447. sz. 1907.

Árverési hirdetés.

Abauj-Torna vármegye Eszkáros község határában az eszkárosi v. urbéresek tulajdonát képező 41 □ kat. hold eladás alá kerülő tölgy, gertyán stb. összes fatömege 15800 korona kikiáltási ár mellett 1907. évi november hó 28-án d. e. 9 órakor Eszkároson a bíró házában nyilvános szó és írásbeli versenytárgyaláson el fog adatni. Bánatpénz: 1580 korona, melyet a versenyzők az árverés megkezdése előtt, az ár. bizottságánál lefizetni, illetve írásbeli ajánlataikhoz csatolni kötelesek.

Utóajánlatok vagy a szerződési feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ár. és szerz. feltételek, a kassai m. kir. jár. erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Eszkároson, 1907. okt. 22.

Jámbor János
elnök.

Rákóczi emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján II. Rákóczi Ferencz életrajza képevel (Lengyel Ede festőművésznek Abauj-Torna vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel Menyhért. — Centum gradamina Hungariae contra Germanos. Irta: Kerekes György. — Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II. Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész Kálmán. — Rákóczi Holesicban. Irta: dr. Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta: Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 díszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. — Zrínyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrínyi Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi templom külseje és belseje, ahol a fejedelem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi templom, melyet Báthori Zsófia épített, külső és belső képevel. — Rákóczi két fia: József és György. — A fejedelem pecsétje. — Beresényi Miklós arcképe egykori festmény után. — Beresényiné Csáky Krisztina arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Emléktáblája. — II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székesegyházi kriptában. — A kassai erődítés alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv díszes kiállítású, kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a NAPLÓ kiadóhivatalában. Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Murányi József.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad BETÉTEKET takarékkönyveeskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.



BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.



Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR — KORONA SÖR — SOTÉT BAJOR-SÖR

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

FÉRFI SZABÓ-MŰHELY ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém Kassa város és Vidéke n. é. közönségét és nagyrabecsült vevőimet értesíteni, hogy

FÉRFI SZABÓ MŰHELYEMET

A MÉSZÁROS-U. 33. SZ. ALATT LÉVŐ HÁZBA ÁTHELYEZTEM.

Legdivatosabb őszi és téli kelmékből, szövetekből nagy választék. Megérkeztek már a legújabb angol, valamint honi divatkelmek. Megrendelések pontosan és mérsékelt árak mellett gyorsan eszközölköztetnek.

Tisztelettel:

MESTER ISTVÁN férfisabó

Telefonszám: 373. Mészáros-utca 33. szám. Telefonszám: 373.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA